

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: Richard Bandžak

Název práce: The Specific Role of Quebec within Canadian Fiscal Federalism

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Magdalena Fírtová, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Diplomová práce Richarda Bandžaka se věnuje otázce tzv. dorovnávacích plateb v kanadské federaci a to konkrétně na případové studii provincie Quebec, která patří k největším příjemcům federálních grantů. Dorovnávací platby, jejich nastavení a struktura, vždy vyvolávaly třenicemi mezi kanadskými provinciemi a patří dlouhodobě k obtížně řešitelnému problému.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si zvolil komplikované téma s širokou škálou možných přístupů. Jeho hlavní stanovenou tezí je otázka, zda dorovnávací systém vytváří zkreslené podněty pro quebecké politiky a motivuje je ke sledování vlastních zájmů, odlišných od federální vlády (str. 12). Dokazování motivací je však komplikované a zvolená metoda statistické deskripce a historické interpretace bohužel autora nevede k přímým a vědecky podloženým závěrům a solidnímu naplnění cíle práce. Za pozitivní však považují, že si je autor těchto limitů vědom a přiznává je v závěru.

Za největší problém práce tak vidím, že se Richardovi nepodařilo, zejména ve čtvrté kapitole, získat solidnější rámování veřejné diskuse v Quebecu v podobě konkrétních vyjádření politiků. Autor nepracoval s projevy či výroky politiků, což by byly adekvátnější kvalitativní metody pro prokazování motivací a souvislostí mezi dorovnávacími platbami a volbami klíčových fiskálních strategií.

Po argumentační stránce, řada argumentů, jakkoli teoreticky relevantních, není dotažená do hloubky, zůstává na povrchu a v hypotetické rovině. Příkladem může být použití dorovnávacích plateb jako potenciální kompenzace holandské nemoci (str. 45). Autor zde nespécifikuje, zda je toto propojení používáno quebeckými politiky či médii a slouží-li k obhajobě dosavadního systému dorovnávacích plateb a k jeho udržení během jednání s ostatními provinciálními vládami či federální vládou.

Druhým příkladem povrchní argumentace je otázka frakování (kapitola 4.3.2.), která dokládá vztah mezi rozhodnutím nevyužívat tento typ neobnovitelných zdrojů a dorovnávacími platbami pouze hypoteticky a spíše intuitivně. Ačkoli považují čtvrtou kapitolu kvalitativní analýzy postavené na historickém vývoji za nejméně zdařilou v zpracovanosti argumentů, má v práci své místo. Problém nastavení systému dorovnávacích plateb je totiž dle mého primárně postaven na odlišných hodnotách, které orientují občany/voliče v jednotlivých provinciích. A tuto hodnotovou orientaci kapitola nastiňuje.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykově a stylisticky se práce vyznačuje kultivovaným projevem. Práce obsahuje rozsáhlou základnu statistických dat a primárních pramenů využívaných zejména ve třetí kapitole.

Vytknula bych však, že na některých místech chybí odkaz na zdroj pro jasně hodnotově orientované a tudíž kontroverzní tvrzení, např. „některé provincie mají tendenci podceňovat jejich příjmy z pronájmu vody či dotovat ceny energií jiným způsobem“ (str. 25). Je zde pro mne trochu překvapivá absence zdrojů z konzervativního Fraserova Institutu, který dlouhodobě systém kritizuje pro jeho neférovost vůči provinciím, které se rozhodly rozvíjet těžbu neobnovitelných zdrojů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Na práci oceňuji kvalitní zpracování teoretických problémů fiskálního federalismu (kapitola 2). Za ocenění stojí pak zejména třetí kapitola, v níž autor zvládl vlastní makroekonomickou a fiskální analýzu quebeckého hospodaření a došel k zajímavým zjištěním. Překvapivé pro mne bylo zjištění týkající se velikosti quebecké vlády a vládních výdajů ve srovnání s ostatními provinciemi, protože argument poukazující na opak patří mezi klíčové argumenty kritiků současného systému (viz např. Equalization Fairness Report, 2016).

5. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Navzdory hektické finalizaci práce, Richard reflektoval a zapracoval připomínky školitelky. Bohužel některé změny už z časového důvodu nemohly být provedeny.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Konzervativní vláda Stephena Harpera opakovaně ve svých předvolebních slíbech navrhovala vyřazení příjmů z neobnovitelných zdrojů z dorovnávací matrice, čímž by se eliminoval hlavní konflikt mezi ropou těžící „mající“ provincií Albertou a „nemajícím“ Qubekem. Tento slib by zásadně ovlivnil matici dorovnávacích plateb pro Quebec. Jaký je váš názor, proč vláda slib nenaplnila.

Vzhledem k neustále narůstající kritice systému dorovnávacích plateb, i s ohledem na klesající fiskální kapacitu klíčového Ontaria, domníváte se, že je současný systém udržitelný?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Tato práce naplnila požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji **hodnocení C**.

Datum: 19. ledna 2019

Podpis: